

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1050. Quinam veniant nomine violatorum immunitatis realis, & quas pœnas incurrant, & qui ab illis absolvere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

jam actu habuerunt hoc onus reale contributionis perpetuum ac invariabile sibi impositum ex vi domini & pacti præcedentis, & in hoc casu verum est, quod restranseat cum suo onere, ut sumitur ex c. ex literis. de pignor. & c. tributum. 23. q. 8. & docetur à Suar. l. 4. c. 20. à n. 6. Laym. l. c. 6. n. 9. §. d. ces. Pirh. h. t. n. 56. cum Glof. in cit. can. tributum. V. de exterioribus. ex ea ratione, quod ordo Justitiæ ob favorem religionis & causæ piæ non debet inverti, nec alter invitus privari jure suo, quod habet in illis bonis vi pacti seu contractus primò quaesitum.

2. Resp. Secundò: Si verò bona illa non ex vi domini, sed ex lege ordinaria ac perpetua, ex potestate jurisdictionis supremæ sint tali onere reali affecta, priusquam ad Ecclesiam personasve Ecclesiasticas deveniunt, ea ad illas cum dicto onere non transeunt, quia vi jurisdictionis sæcularis, quam principes sæculares non habent in Ecclesias, imposita. Unde, cum non sint onus merè reale inhærens ei non propter rem sed propter personas eam possidentes, non obligantur ad illud solvendum, nisi personæ illius jurisdictioni subjectæ; adeoque dum res transit ad personas illi non subjectas hæ non obligantur ad solvendum; siquidem mutatâ personâ in hoc casu, mutatur etiam status & conditio ut March. loc. mox citando. q. 29. & 38. atque de his bonis jam ab antiquo obnoxiiis tributis aliisque exactionibus impositis à principibus sæcularibus stabiliter vi potestatis jurisdictionis publicæ, quam habebant in eorum possessores, quod transeuntia ad Ecclesias vel Ecclesiasticas personas evadant & sint libera, ut amplius de eorum fractibus dictæ contributiones à laicis exigi nequeant, loquitur Bulla Urban. VIII. edita anno 1641. 23. Sept. quæ incipit: *Romanus Pontifex*. & multifariam hanc prohibitionem declarat, ita ut exactiones & receptiones dictarum contributionum sint indebitæ, illicitæ & invalidæ, primò etiam si à consentientibus Ecclesiis aut Ecclesiasticis sint datæ & solutæ, sed sine facultate sedis Apostolicæ. Secundò licet per tempus longissimum & immemorabile exactæ & solutæ. Tertio etsi exactæ & solutæ prætextu privilegii Apostolici desuper alicui principi sæculari concessi. Quarto, etiam si solutæ vel exactæ cum tolerantia & permissione Prælatorum Ecclesiasticorum Prædecessorum, puta Episcoporum, Abbatum, præpositorum Generalium, Provincialium, Priorum, imò Legatorum & Nunciorum Apostolicorum. Quintò præcipitur, ut restituantur in integrum omnia præjudicialia facta in contrarium, & ne deinceps talia attententur, etiam si attentata fuerint per Imperatores & Reges aliosque quoscunque, sufficiente ac legitima facultate Apostolica non instructos. Sextò, etiam si illa attent ita sint sub prætextu, quod Bullæ seu constitutiones Apostolicæ pro dicta immunitate emanatæ non fuerint publicatæ vel usu receptæ, vel fuerint per alias Constitutiones Apostolicas revocatæ, ut habetur in cit. Bulla. Urbani. ac denique *ibidem* §. 13. & 14. additis variis clausulis derogatoriis, admittitur omnibus Judicibus Ordinariis ac delegatis, quacunque authoritate præditis facultas aliter declarandi, interpretandi ac judicandi. ita ferè Pirh. h. t. n. 69. ac proinde frustra dicitur, in pluribus locis hæc non observari, vel consuetudine contraria iis derogatum; quia ut constat ex jam dictis ea etiam immemorabili tempore introduci non potuit, & consequenter nec ea cohonestare illas exactiones. Quæ verò ex Jure tum civili tum canonico in speciem contra dictam immunitatem adduci videntur, jam ferè in antecedentibus dilutæ sãtis sunt.

Quæst. 1050. Quinam veniant nomine violatorum immunitatis realis, & quas pœnas incurrant, & quis ab iis absolute vere possit?

1. Resp. Ad primum: In ordine ad pœnas, præsertim excommunicationis, incurrendas veniunt hoc nomine omnes ac singuli cujuscunque dignitatis etiam regalis, qui per se vel per alios directè vel indirectè Ecclesiis Ecclesiasticisve personis eorumve bonis vel rebus etiam propriis Tallias, collectas, seu exactiones quascunque & quocunque nomine vocatas, imponunt, vel ab iis exigunt, ut constat ex c. non minus. & c. adversus. junctâ Bulla cænæ & Bulla Urban. VIII. & quidem non tantum ii, qui directè vel indirectè aliqua imponunt vel exigunt, impositaque vel exacta imperiis, minis, vi, terrore extorqueant; sed etiam ii, qui ea, quæ imposuerunt vel exegerunt à sponte dein dantibus vel concedentibus recipiunt. juxta c. clerici. h. t. n. 6. ubi id expressè continetur, quod caput etsi revocatum sit per Clem. quoniam. h. t. & Extravag. Quodolam eodem; renovatum tamen iterum & expressè statutum & extensum per Bullam cænæ & Bullam Urban. VIII. Romanus Pontifex. per recipientes autem à dantibus sponte in ordine ad pœnas statutas dictis violatoribus non intelliguntur illi domini laici, qui recipiunt, quod Clerici sponte nulla præcedente impositione aut exactione illis contribuunt. Reiffenst. h. t. n. 280. cum Pirh. num. 94. Veniunt quoque nomine Violatorum ii, qui imponentibus vel exigentibus ad hoc auxilium, consilium aut favorem exhibent juxta expressa verba Bullæ cænæ §. 18. Item veniunt non tantum imponentes & exigentes contributiones & auxilium præstantes, si sint supremi Principes, sed & eorum officiales consiliarii, suadentes, approbantes, & suis adulationibus promoventes istiusmodi exactiones, Præfecti, particularium locorum Judices, imò famuli, lictores, satellites, milites directè vel indirectè exequentes & executionem adjuvantes.

2. Resp. Ad secundum: Præterquam quod constitutiones sententiæ à collectantibus Ecclesiis & Clericis editæ, aut de eorum mandato promulgatæ ipso jure sint irritæ, & nullo tempore valituræ juxta c. adversus. h. t. excommunicationis pœna fertur in illos, & quidem ipso jure, postquam moniti desistere nolunt, communioni fidelium non restituendi, nisi competentem satisfactionem fecerint. c. non minus. junctâ Gl. fin. *ibidem*. quæ excommunicatio absolute incurrenda ipso factò statuitur c. clericis. h. t. n. 6. prædictis omnibus ac insuper pœna interdicti, si imponentes, exigentes, iis auxilium aut favorem exhibentes fuerint universitates vel collegia. Item prohibetur sub eadem pœna excommunicationis ipso factò incurrendæ Prælati & Ecclesiasticis personis tam regularibus, quàm sæcularibus collectas, tallias, decimam, vigesimam vel centesimam partem suorum vel Ecclesiarum proventuum seu bonorum quocunque colore mutui, subventionis subsidii solvant, vel promittant aut consentiant se soluturos absque sedis Apostolicæ authoritate. Uti & prædictam excommunicationem omnibus ac singulis prænomminatis præced. resp. aliisque in similibus casibus intorquet Bulla cænæ, pro ut per extensum videre est apud Reiffenst. h. t. à n. 281. circa quam excommunicationem notanda sequentia. Primò quod excommunicari ob impositas Ecclesiis collectas & c. vi officii, eo finito, maneant excommunicati, quin & sicut durante officio ad satisfaciendum compelli poterant

poterant, sic quoque eo finito ad id compelli possunt, ut cum Abb. in *cit. c. adversus*, num. 3. § 8. Pirh. *h. t. num. 91.* idque, ut iidem, extendendum, quod tales teneantur tam finito quam durante officio satisfacere, etiamsi commoditas proveniens ex hoc eorum delicto non ipsis, sed universitati aut domino cesserit; ita, ut, si non possint inducere universitatem vel dominum ad satisfaciendum, ipsi de suo teneantur satisfacere. Secundò, quod successores in officio imponentium istiusmodi contributiones seu collectas teneantur ad satisfaciendum vel ex communibus bonis communitatis, vel inducendo ad satisfaciendum eos, quibus collectæ sunt applicatæ, non tamen tenentur ad satisfaciendum ex bonis propriis, cum non deliquerint, nec aliquid ex dictis collectis perceperint aut usurpaverint; adeoque si intra mensem non satisfecerint ipsi excommunicationem non incurrunt. Nisi tamen hi successores in officio sint quoque hæredes antecessoris qui collectam imposuit; tunc enim tenebuntur satisfacere Ecclesiæ, quæ ex inde damnnum passa. Ita Suar. de *cenfib. d. 21. f. 2. n. 101. in fine.* Barbos. in *c. adversus*, num. 5. Pirh. *l. c.*

2. Resp. ad tertium à dictis pœnis excommunicationis & interdicti extra articulum mortis nemo absolvere potest, nisi summus Pontifex aut

alius de illius speciali licentia; non obstantibus quibuscunque privilegiis, sub quibuscunque formulis seu clausulis concessis etiam Imperatoribus ac regibus. Et quidem non nisi prius facta satisfactione aut præstita super ea faciendi cautione & promissione seria de istiusmodi impostis non attentandis, ita ut absolutio ab alio vel aliter facta sit, non tantum nulla, sed & graviter peccaminosa, pro ut hæc statuuntur in *Bulla cœne* §. 21. & 22. contra quod, si dicatur dictam Bullam non esse ubique receptam aut promulgatam, bene responderetur eo dato, non concessio, certum esse, quòd à peccaminosa transgressione ac pœna SS. canonum & constitutionum Apostolicarum pro immunitate Ecclesiastica editarum (inter quas est maxime *Bulla cœne*) prætextus legis non receptæ aut promulgatæ nullus excuset, pro ut dicitur in *Bulla Urban. VIII.* Romanus Pontifex hæc formalibus: *etiam sub prætextu, quòd Bullæ seu constitutiones Apostolicæ non fuerint publicatæ, vel usu receptæ aut contrario non abrogatæ.* Ac proinde *Bulla cœne* etiam in provinciis ubi promulgata non esset, quòd ad ea, quæ in ea pro immunitate Ecclesiastica reali & personali statuuntur, certissime obliget & vim habeat Reiffenst. *h. t. num. 290.*

CAPUT IV.

De immunitate purè personali Ecclesiasticorum.

Quæst. 1051. an & qualiter Ecclesiasticæ personæ immunes sint à tributis merè personalibus?

R Esp. sunt immunes à tributis merè personalibus sive quæ in capita juxta personarum numerum sine respectu ad bona imponuntur, & capitaciones dicuntur, ut constat ex utroque jure ac præsertim canonico, dum in variis ejus decretis supra allegatis fit specialis mentio de immunitate personarum Ecclesiasticarum à collectis & exactionibus; & quidem quibuscunque, tum etiam, quia nemo tributum personale imponere potest nisi personæ sibi subjectæ, quales non sunt clerici respectu Magistratum sæcularium, adeoque etiam ratione status sui, vi cujus toti dedicati sunt cultui divino & ministeriis spiritualibus, adeoque incapaces ad lucrandum quid temporale, unde tributum illud solvant, vel si tale quid acquirant, id non lucri temporalis habeat rationem, sed tanquam congrua sustentatio reputetur, jure naturali eos exemptos esse ab hujusmodi tributis personalibus, ait Pirh. *l. c.*

Quæst. 1052. à quibus oneribus seu actionibus exercendis per se vel alios nomine suo, immunes sint Ecclesiastici ratione status sui?

1. **R** Esp. tales sunt ferè sequentes, ad quas compelli à potestate sæculari non possunt Clerici. Primò actiones sordidæ ac viles, dedecentes Clericos & statum Ecclesiasticum v.g. purgandi stabulum, mundandi cloacam, arenam effodiendi, comprotandi cæmenta constructivibus ædificiis, & similes, de quibus in *l. maximarum c. de excusat. muner.* R. P. *Leur. Jur. Can. Lib. III.*

ad quas non tantum obligari non possunt ab alio, sed etiam sponte eas in se suscipere non possunt, utpote valde indecora statui & dignitati eorum, unde etiam juxta jus civile *l. placet. c. de SS. Eccles. l. 2. c. de Episc. & Cler.* ab iis immunes sunt, quinimo & juxta *cit. l. 2. & c. generaliter. c. juxta sanctionem. & c. placet. 16. qu. 1.* eorum familiarum & domesticorum, etiam mancipia, ut Delb. *c. 3. du. 10. n. 1.*

2. Secundò immunes sunt ab angariis & perangariis juxta *c. non minus. & auth. item nulla c. de Episc. & Clericis. & l. presbyteros. c. eod.* idque sive Angariæ sumantur pro obsequiis personalibus præstitis propriis sumptibus, & perangariæ pro servitiis exhibitis alienis sumptibus; sive sumantur Angariæ pro operis purè personalibus sive impendiis rerum & perangariæ pro operis personæ impendiis ejusdem exhibitis, ita ut sint munus seu onus mixtum. ut cum Sylv. *v. immunitas 1. q. 4. num. 16.* & Abb. in *c. non minus n. 10.* & communi Pirh. *h. t. num. 82.* Tenentur tamen Clerici ad angarias & perangarias similesque præstationes quæ ab antiquo ratione fundi vel contractus censuales debentur. ut cum Laym. *l. c. c. 6. n. 6.* Pirh. *l. c.*

3. Tertio ab oneribus quibusdam personaliter exhibendis non quidem inhonestis, minus tamen convenientibus statui eorum & avocantibus ab officiis divinis, sic immunes sunt ab agendis vigiliis (intellige etiam per substitutum) item à custodia murorum civitatis juxta *c. reprehensibilis. 23. q. 8.* nisi tamen adsit magna necessitas defendendi civitatem ab hostibus infidelibus, vel etiam fidelibus, ita ut sine clericorum ope non possint commode custodiri per solos laicos ut juxta *c. pervenit. h. t. Abb. ibid. n. 6.* ad quod tamen, ut Idem,

D d d d

com-